

en duodecimo met opgaven van de dagelijksche maanstanden, volgens de berekening van Pieter Rembrantsz. van Niedorp.

Toen Isaïc Haringhuysen dit vernam, stapte hij aanstonds naar den Alkmaarschen notaris Cornelis Heymenberch en machtigde ten overstaan van dezen ambtenaar Joannes Stichter, boekdrukker te Amsterdam, om uit zijn naam zijn beklag te doen bij den hoofdofficier aldaar, mr. Jacob Boreel, en hem te verzoeken met het gerecht streng te letten op de handhaving van de bepalingen van het octrooi tegen de inbreuken van „wangunstige ende baatsoeckende menschen” als Saegman en anderen.

Bij dezen Stichter was de behartiging van zijn belangen blijkbaar in goede handen. Hij had in de zestiger jaren te Rotterdam als drukker gewerkt en zijn zoon Cornelis zette zijn bedrijf in de Maasstad nog voort. In 1688 vertelde deze hem, dat zijn collega Gerard van Wyen de magistraat zocht te bewegen, den verkoop van zijn vaders' „nieuwe uytgerekende A.B.C.wachten”, een soort van almanak voor de burgerwacht, binnen de stad Rotterdam te doen verbieden, als strijdig met het privilege door het stadsbestuur aan den mathematicus Andreas van Luchtenburg¹⁾ toegestaan.

Dit privilege hield in, dat Van Luchtenburg uitsluitend gerechtigd was te Rotterdam te drukken of doen drukken, te verkoopen of doen verkoopen een rooster van de wachtbeurten met de namen der officieren. Een dergelijk almanakje echter, alleen voor Rotterdamsch gebruik bestemd en geschikt, zooals onlangs door Gerard van Wyen in het „Vergulde A.B.C.” gedrukt was, kon in geen enkel opzicht vergeleken worden met zijn, Stichter's, A.B.C., „uytgerekent omme alle de wachten te vinden van alle menschen het sij op reys ofte tuys sijnde”, want in het eerste waren ieders wachtbeurten uitgerekend, in het tweede kon ieder deze zelf opzoeken naar gelang zij vielen om de tiende, twaalfde, veer-

1) Andreas van Luchtenburg, „leermeester in de Astronomia, Geometria en Navigatia, mitsgaders het Italiaans en scheepsboekhouden”, woonde in de Wijnstraat te Rotterdam. Hij was o.a. auteur van een sterrekaart, door hem „Hemelsplein” genoemd en van een „Platte globus van Hemel en Aerde noyt alsoo gesien, waerop seer veerdig en licht kon geleert werden den loop des Hemels en Zeevaart op alle Polus-hooghten”. † Mei 1709. Zie ook Van der Aa, Biogr. Woordenboek.